

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦА

DE STEM VAN CHRISTUS
MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST
AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

JANUARI-FEBRUARI — JANVIER-FEVRIER

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ

РЕДАКЦІЯ :

R. P. B. Kurylas C. SS.R. 17, rue Grande Triperie, MONS.

—::—

АДМІНІСТРАЦІЯ :

R. P. J. Boon C. SS. R. Brabançonnestraat, 97, LEUVEN.

—::—

Нашим представником на Голяндію для „Голосу Христа Чоловіколюбця” є Впр. о. Вейнговен. Проситься у всіх спрагах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

В Голяндії замовлення на книжки Видавництва О.О. Редемптористів у Лювені, як рівнож належитість за закуплені книжки, належить слати на руки Вр. о. Генерального Вікарія Ван Де Мале.

Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3.
ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

—::—

Адреса Цензора духовних книжок і видань :

о. Др. В. Маланчук ЧНІ : Oekraïns Seminarie.

44, Ridderstraat, Culemborg, Nederland.

—::—

ВЖЕ

КАЛЕНДАР - АЛЬМАНАХ „ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ” на 1949 Б. Р.

з цікавими статтями та ілюстраціями з релігійного й народного життя українців в Бельгії і інших краях, **появився і є цінною настільною книгою на цілий рік та пам'яткою з днів побуту на скитальщині.** — Зогляду на це, слати на його замовлення на адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

Brabançonnestraat, 97, Leuven (Belgium).

Ціна календара : 25 Сельг. фр.

Хто замовить 10 пр. дістане один календар даром.

Також можна замовляти рівнож і інші книжки видання О.О. Редемптористів і О.О. Василіян. Гроші в Бельгії слати поштовим чеком, вписуючи на нім крім адреси вище поданої :

C. CH. P. 4510.11.

За дозволенням церковних властей.

Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.

Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

Brabançonnestraat 97, LEUVEN

(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Рік IV.

Січень - Лютий, 1949

Число 6 (28).

З нагоди Нового 1949-го Року складаємо своїм Читачам якнайщиріші побажання усього кращого !

РЕДАКЦІЯ.

ВІД РЕДАКЦІЇ

Наболіле серце воєнного емігранта хоче потіхи. А ніщо не потішить його на чужині так, як слово Правди. Бо слово Правди, це відблиск найбільшої Мудрости, найбільшого Милосердя, відблиск Божого Провидіння, яке ласкаво й любо веде нас тернистим шляхом до перемоги, до слави, волі і щастя.

Слово Правди говорить нам щиру правду про нас самих, помагає нам пізнати себе самих, нашу правдиву вартість перед Богом, будить у нас відвагу до боротьби з нашими хибами, веде до досконалости, будує між нами Боже царство, робить нас вартісними перед Богом і перед світом, і тим самим запевнює нам Боже благословення і краще майбутнє.

Для того ми рішилися слова Правди, проголошені з проповідальниці доповнити цим скромним часописом, щоб українські емігранти могли у відповідну для себе хвилину його спокійно прочитати та застановитися над майбутнім у світлі науки Вселенської Церкви : „Шукайте перше царства Божого і правди його, а все проче доложиться Вам”, — і так кріпитися на душі в цей тяжкий час.

Але людина жиє не тільки словом вічної Правди, а і хлібом, — для того редакція буде звітувати і про наші актуальні дочасні справи.

Бажаючи, щоб „ГОЛОС ХРИСТА” був однаково корисний і цікавий для всіх, редакція запрошує оцим до співпраці всіх українців і українок. Отже надсилайте, Високоповажані Читачі свої дописи, статті, спомини і тп., а також і українські газети та книжки, які тільки попадуть Вам у руки. Запитуйте про те, що Вас цікавить, а коли схочете щонебудь оголосити, то й на те маємо місце.

Христос Раждається!

„Рождество Твоє Христе Боже наш,
 Возсія мірови світ розума,
 В нем бо звіздам служашіи, звіздою учася,
 Тебі кланятися Солнцу Правди,
 І Тебе видіти со висоти Востока
 Господи, Слава Тебі”.

„Всяческа днесь радости исполнишася,
 Христос родися от Діви”

Різдво Христове

Різдво — це день небувалий, винятковий в історії світу.

Це ж „Нова радість стала, яка не бувала, на вертепом
звізда ясна світу засіяла”.

Радіє небо і земля, бо ж сьогодні небо і земля спільно
найшли мову, подали собі руку, злучилися в одну гармонію.

Небо прихилилося до землі та, щоб її потішити, дає їй
найкращий дарунок — свого Пана і Володаря.

І хор янголів сповіщає пастирям - людям, що „У Ве-
фліемі нині новина, Пречиста Діва народила Сина, в яслах
сповитий поміж бидляти, спочив на сіні Бог необнятий”.

А над вертепом заповідають ангельські хори, чому це
дитя народилося, чому необнятий Бог сходить із неба на
землю і кажуть принести: „Славу во вишних Богу, а на
землі мир людям доброї волі”.

Дитя Ісус дало мир, але людям доброї волі, то є тим,
що його миру бажають і його шукають у Ісуса. „Шукайте,
а знайдете”.

Та цього миру нема ще на світі, бо нема його у серцях
людей. А ми найбільше терпимо через брак Божого миру
на землі.

Сьогодні ми на чужині, вигнанці. Різдво Христове, а ми
тут, не дома. Ми розділені надвоє. Всі тішаться, а ми пла-
чемо, незavidна здається наша доля. Неподібна вона до
долі трьох царів, що прийшли зо щедрими дарами з рідної
землі, ні до долі пастирів убогих, але свобідних, що прине-
сли скромні дари.

А ми ?.. До чого подібна наша доля ?

„Прийдім, прийдім до шопи, Узрім Бога во плоти

І Матір Його святу, Діву Марію чисту,

Которая Сина свого повиває,

В ясла вкладає”... а там знайдемо потіху, там по-
бачимо свою долю, бо там лежить дитя, в яслах на сіні,
„не в царській палаті, а поміж бидляти”.

Чи не краща наша доля ? Але це дитя довго тут не
може загіртіся, мусить утікати перед Іродом на чужину
далеку.

Чи не подібна тут наша доля до долі дитяти ?

А Він сказав : „Хто хоче бути моїм учнем, нехай візьме
хрест свій і йде за мною”. А коли так, то ми його учні.

Отже як каже коляда : „Весело підскачмо і більше не
плачмо”, а відтак „Слава Богу заспіваймо, Честь Сину Божому
і Панові нашому — Поклін віддаймо”.

ЛИСТ МАТЕРІ

Сину Мій !

Розкрилось небо. Зорі,
Мов мерзлі каплі крові
Кануть...
В'януть
Морозом діткнені простори
Без слів — німі — без мови...

Свят-Вечір нині. Дзвонять—знаєш...
І світить зірка крізь вікно,
Та, що світила, памятаєш ?
Тоді, у ніч, давнім - давно...

Тебе нема. А я так ждала...
Ось кутя, місце при столі.
Я вірила — прийдеш, бо знала,
Вже час — минуло стільки літ...

Ще свічка світить — це для Тебе.
Давно любив — нехай тепер.
Зняла фіранку, щоб із неба
В вікно дивилась жменя перл.

Тебе нема. Ну, що ж так треба.
Ще рік пожду — хіба прийдеш ?
Та лиш таким, як сню про Тебе,
В димах війни, в піснях пожеж !

Тимчасом пишу лист — як бачиш.
Послухай : Ніч... А я сама !
Десь дзвонять... колядують... Значить...
Свят - Вечір ! Що ж Тебе нема !..

Б. Бора.

о. Ів. Я.

Свят - Вечірні Рефлексії

Свят - Вечір, радісне свято, але на наших обличчях смуток, а в серці журба та горе. Чому? Бо вже вп'яте приходиться нам засідати до св. Вечері при чужому столі, вже п'ятий раз стрічаємо те настроєве свято Христового Народження далеко від своїх рідних, поза межами Батьківщини.

І хоч на небі засяла вже ясна зірка, то ми не бачимо того світла, може й не стараємося його шукати, бо вона не світить нам так ясно на чужому небі і не дає нам такої радості, якої ми зазнавали при її появі на нашому рідному, українському небі.

І кожний з нас лине на крилах мрій у рідні сторони до батьків до рідні, де так гарно - гарно із таким теплим настроєм як ніде в іншому краю, обходили ми той празник приходу Бога - чоловіка на ту грішну землю. І перед нашими очима немов в калейдоскопі пересуваються образи минулого... і тепла і чиста хата, і поважно радісний настрій рідні, і запах сіна, і смак куті, і сміх дітей, і голос колядників під завітчаними морозом вікнами і те незабутнє, могутнє, настроєве: „С нами Бог” серед таємничої тиші Святої Ночі у ясноосвітленій церковці...

А сьогодні? Сьогодні зовсім інакше. Ось у спаленому селі потапає у снігу кілька зацілих хаток похилих. Очима душі бачимо в першій з краю понуру картину: — у півсмерку за убого заставленим столом святвечірнім, сидить старий горем прибитий батько, сперши зажурену голову на руки, а біля печі похила від старості та горя мати. Вона, правда, готує кутю, та не медом, а гіркими сльозами підливає її. Більше нікого з ними немає. А деж їх діти і внуки? Розбіглися, мабуть, світами, як вівці гнані голодним вовком. А може деякі, незломні борці за волю, будуть зустрічати свято Воплоченого Слова в лісах... хто його знає, а може інші знову за холодними кратами „за слушну справу смерті ждуть”... І все те в обличчі дійсності доводить нас до розпуки і битискає з очей сльози жалю і болю: — О! Земле Рідна! о, Краю милий, який ти нещасний, як тужно нам за тобою!..

Та це не сміє в нас довго тривати! Праведний у Бозі радіє! Не вільно нам забувати цього, що всіх нас: і тих, що на чужині, і тих, що лишилися в дома еднає в одне та скріплює на душі ІДЕЯ ХРИСТОВОГО РІЗДВА. Вже перші звуки наших коляд: „Бог предвічний народився”, чи „Возвеселімся всі разом нині” своїм бадьорим змістом осушують наші сльози, в серця вливають радість і надію, і звільна але певно на місце зневіри родиться рівновага духа. Ми ж

раді дякувати Богу, що нам дозволив дожити цієї радісної хвилини, та хоч справді на вигнанні, але все таки в гурті своїх вірних друзів у спокої стрінуті те нав'яне чаром глибокої містерії свято. І та свідомість, що Христос прийшов на землю, щоб поневоленим рабам повернути людську гідність, щоб спасти весь світ, щоб дати свідоцтво Правді, та свідомість, як її глибоко усвідомлюємо собі, то дійсно вона творить чуда. Вона вливає в нашу кров гармонійний спокій, а передовсім глибоку віру що ми стоїмо під опікою Всевишнього. Хоч ми сьогодні розбиті, розділені, порозкидані по світу, то все таки ми творимо одну сім'ю во Христі, ми гуртуємось своїми думками біля тих убогих ясел, холодних ясел Божого Дитяти, приносим в дарі віру серця і щирю любов і просимо, гаряче просимо :

„Глань оком щирим о Божий Сину,
На нашу землю, на Україну,
Пошли їй з неба дар превеликий,
Щоб Тя славити по вічні віки”.

Вступає також дух бадьорости і потіхи у тих наших осиротілих батьків у рідній землі, надія на краще обтирає їм сльози гіркої самотности, бо вони рівно ж по важкім смутку вже прийшли до себе і вірять, що Бог прийшов на землю для них, щоб знищити злобу цього світу.

Заніміли в святочній задуді наші ліси і з них полинули тихі на зоряний шлях колядки на славу Новонародженого Бога, що сказав : „мене ненавидять і вас будуть ненавидіти; мене переслідують і вас будуть переслідувати і гонити, задля мого імени, і вас борців за святу Правду. І може де в глибокому лісовому ярі при ватрі славлять Царя світу :

„Благослови нас наш любий Христе,
Зло побідити силу дай!
Засій в серцях нам бажання чисте
Кріпко любити рідний край!
Щоб Україна могла радіти
Христос родився : Славіте !”

А у виснажених тілах мучеників, ув'язнених по каторгах, в сибірські тайги засланих, будиться надземна сила героїв, що їй мали колись святі мученики за св. Правду і вони в тому надхнінні кидають ув обличчя своїх катів сміливі визови : Христос родився ! Бо ж ніхто :

...„не скує душі живої
і слова живого !
Не понесе слави Бога,
Великого Бога”...

Отже містерія Різдв'яної Ночі єднає нас всіх спільною ідеєю, спільною метою життя : служити Богу і Україні.

М а л а н к а

Маланкою звать українське народне свято на передодні Нового Року, яке відповідає латинському Сильвестрові. В Маланчин Вечір подекуди ходили щедрувати, перебиралися за Маланку, Василька, і діда. Найбільше були поширені гуртові забави між молоддю, та й старшими що вітали новий рік.

Хоч на першого січня, цебто на Новий Рік, св. Церква святкує Обрізання Господа Нашого Ісуса Христа (в нас ще святкують св. Василя Велик.), то все таки задержалися ще многі звичаї і ворожби з поганських часів. (Ті ворожби, пересуди і повір'я залишилися майже у всіх народів, що прийняли Християнську віру). В нашому народі всякі ворожби й повір'я мають народний характер.

31-го грудня під Новий Рік на св. Меланії, дівчата були найбільше рухливі. Вони ходили щедрувати попід вікна. Теж вони ворожили всякими їм звісними способами: рахували стовпи на огорожі, від три до дев'ять. Якщо останній стовп був у корі, або з суком, або грубий, то жених мав бути багатий, а як що навпаки, то мав бути бідний; деякі дівчата вносили у хату когута, ставили його на долівці а біля нього дзеркало, зерно і воду. Як когут пив багато води, то чоловік мав бути п'яниця, як часто зазірав в дзеркало то жених мав бути волоцюга, як півень забіг в куток і там стояв, чоловік мав бути нелюдяний, сердитий, або злодіяка, як сів денебудь і спав, чоловік мав бути лінивий. Як багато ходив по хаті і махав крилами, чоловік мав бути розбишака і одчайдушний. А як когут по трошка їв і пив, та й все робив гаразд, жених мав бути гарний, трудовий, розумний і господар. Ще інакше ворожать півнем. Скільки дівчат зійшлося в хаті, стільки купок насипали зерна та кожна ставила на купочку персня. Тоді вносили півня. До чиеї купочки півень прийшов і почав клювати, ця дівчина мала віддатись. (Не одна з них опісля переконалася, що когут не мав ніякого впливу на її долю.) В деяких околицях дівчата ходили підслухувати, хто що в хаті говорить і з того вгадували свою долю. Як почули слова: піди, встань, вийди, геть, пора, нехай, добре, то се була ознака, що дівчина віддасться; як почула слова: ні, нетреба, сядь, сиди, підожди, то це мало означити, що не віддасться. Пекли теж калачики, клали на лавку і кликали пса. Як пес взяв котрої калачик, то ця мала вийти замож.

Теж старі люди ворожили під Новий Рік. Угадували, чи буде урожай, яка погода. Щоб гарно рушниця стріляла, то опівночі стрільнею стрічали Новий Рік. (В Сполучених Державах теж Новий Рік вітають стрілянням). На Новий Рік всі старалися бути в церкві, щоб через цілий рік бути богомільним і не забувати про Бога, бо казали, що тоді Бог не забуде таких людей. В тім дні люди не об'їдалися, не напивалися,

сміялися небагато, балакали про щонебудь поважне, або „божественне,“ бо як перший день Нового Року переведеш (так казали), такий і цілий рік буде. Як у перший день нап'ється п'яний, то буде цілий рік п'яничити, як багато буде хто сміятися, то цілий рік даром прохоче без користі.

Різні повір'я і ворожби вказують багато наївності і не є згідні з християнською вірою. Найбільше пересудів і ворожбицтв можна стрінати між простолюддям. Не є вільні від пересудів деякі інтелігентні і вчені люди. Ще багато мільонів людей можна знайти в Америці, що вірять, що буде нещастя, як чорний кіт перейде їм дорогу. Ще досі є готелі, що не мають кімнати під числом 13, бо ніхто з гостей не хоче в такій кімнаті замешкати, мовляв, може статися яке нещастя. Те ж многі не люблять бути в такому товаристві, де тільки є 13 осіб. Яка лучність може бути і який вплив може мати перехід кота, або число 13 на долю людини? Ніяку!

Деякі покидають пересуди, але аж тоді, як з досвіду навчаться, що пересуди і повір'я не мають ніякого впливу на їхню будучність. Так переконалися про це одні визначні громадяне в Спол. Державах. Під Новий Рік зійшлися вони до готелю на гостину. Привітавшись, спостерегли, що тільки тринадцять осіб було між ними. Майже всі зле почувалися у такому числі, яке могло їм спричинити яке „нещастя.“ Щоб побільшити число осіб, а тим самим оминати біду, рішили запросити до свого кружка якогонебудь чоловіка. Так і зробили. По кількох годинах незнаний гість відійшов, лишаючи розбавлених гостей. Прийшла черга на гостей іти до дому. Йдуть одягатися у хутра і плащі, а тут бракло кілька дорогих хутер. Цей незнаний мущина забрав їх. Тоді один з гостей сказав: „якщо б нас було тільки тринадцять, то хутра були б не пропали“. Зрозуміли, до чого пересуд може їх довести. Тоді дали собі слово чести, що більше не будуть звертати уваги на число „13“.

А. С.
(Ковчег)

о. Й. Рейнарович

НОВИЙ РІК

Пращаємо тебе старий діду, — стоячи над твоїм смертним ложем: скільки ти нам лиха наброїв, скільки наших сліз випив, не хочемо рахувати! Вічна тобі пам'ять старий! Нині нам стає легше, дивимось на усміх дитяти в колисці, нічого нам ще не говорить, маленький ще, а таки відрадніше стає — це ж молодий Новий Рік.

Молодий хлопче, скажи нам, яка твоя доля, які нам новини принесеш, та ж у твоїм лоні є зародки радості, а може й смутку для нас? Коли стаємо коло твоєї колиски, хочемо пізнати твою рідню, твоїх кумів, тебе охристити, а вкінці зложити тобі щирі побажання — збагнути в тім і нашу долю. Хто ж стоїть над твоєю колискою? Нас мимовільно пошана, дрижаки і страх проймають: чи гідні ми побачити твого батька — з ним побесідувати? Приступім ближче — твоїм батьком є сам Бог Сотворитель — Всемогучий. Скільки бігунів небесних кружить над нами, скільки стебел трави на луці, пташок у повтрі, риби в морі, листя в лісі, зернят піску на березі моря, каплин води в океані — це все діла рук Божих. Його дарунком є кожна хвилина нашого життя, кожний віддих, кожний удар серця, кожний шматок хліба, кожна радість, смуток і ласка. Його доброта обдарувала нас — народженим Новим Роком. Цей наш Отець має бути Отцем грядучого Року, лише в Нім наша надія. З другого боку колиски стоїть Мати. Це Марія, хоч Цариця Неба, наша Заступниця, наша рідна, бо з нашого роду як людина, з нашого роду як терпляча Мати. Коли вслухуємося в пісню країн усього світу, чуємо як могутніми акордами дзвенить пісня похвали і „благословенна Ти в жонах” і ніколи не перестане дзвеніти. бо „от нині ублажат м'я всі роди”. Від одного бігуна землі по другий віруючий народ падає на коліна перед Твоїми вівтарями, Царице Неба! Але Ти з нашого роду, бо Ти в своєму серці, прийнятому болями, всю нашу нужду людську пережила. Ти близька престолу Божого, бо Ти близька була ясел, близька хреста. Ти в руках тримала, кормила, живила — і з уст Сина Божого почула солодке слово: мамо.

Але коло твоєї колиски, Новий Роче, вже сходяться куми, а є ними янголи Божі і Святі. Нехай же той ангел хоронитель стереже тебе, молодий роче, від злих духів, нехай нам устелює дорогу до кінця життя і вибавить від злої хвилі — навали — а Ви всі Святі, освячуйте стежки Нового Року.

Коли рідня зібралася, куми чекають, треба зачинати христини. Христимо тебе в Ім'я Отця, Сина і Духа святого

— даємо тобі ім'я Христа, щоб цей рік був вірним Христові, щасливий, як і ми собі бажаємо щасливого Нового Року, повного Божим благословенням на всі його дні.

Але де ж того щастя шукати, бо щастя людини втікає мов на крилах. Вже й поганські греки та римляни це пізнали, бо богиню щастя представили з кулею, що скоро котиться. Один поет долю людини так представляє: — щастя міримо кряплями, а нещастя — відрами. Одному корсевичеві здавалося, що з хвилиною розцвіту літ він дійде до повного щастя. Коли доріс, він казав повісити в своїй кімнаті дзвінок з мотузкою, щоб, мовляв, у хвилинах щастя задзвонити — і всі піддані мали тішитися щастям свого короля. Гадав сердега, що життя рожами встелене, багато разів розганявся, щоб потягнути за мотузку, та все щось ставало йому на перешкоді й не задзвонив ніколи. Аж у хвилині смерті, коли зійшлись піддані і просили в короля благословення, тоді перший раз у житті сказав він задзвонити й... умер щасливий. Так тяжко знайти правдиве щастя в житті, бо воно мусить бути вільне від зовнішніх подій. Правдиве щастя має ту прикмету, що мусить бути довготривале, вічне. Такого щастя ніколи на цьому світі не знайдемо. Його може дати лиш один Бог. Тому мусимо жити з Богом і для Бога. Чому ж стільки людей є невдоволені — нещасні? Вернімося до Бога, а знайдемо правдиве щастя. Нехай цей рік принесе нам правдиве щастя — пізнання - службу Богові. Не всі весело Новий Рік завжди зустрічали, не всім завжди всміхалося щастя долі. Св. Письмо наводить нам приклад туги за рідним краєм: На ріках вавилонських ми там сиділи й плакали, згадуючи Сіон. По неволі і ми українці, осіли над ріками Європи, на чужині зустрічаємо Новий Рік, згадуючи свою рідну землю, у сльозах споминаємо наш срібнолентий Сян, старого діда Дніпро. — Скажи нам, батьку, чи на твої струї вийде народ зачерпнути Йорданської води? — Та він мовчить, зацімів, мабуть з жалю не вимовить: дома Божі замкнені, слуги церковні по світу розійшлись... Довгі сотні літ на струях Сяну, Буга, Дніпра святити воду, а тепер над чужими водами „сідихом і плакахом”. Не дивимося в наш бік, щоб з болю не скам'яніти так як Альпи, чи поганська Ніоба.

Але не ридаймо: Бо ось, ось світає — край неба палає: родиться нове дитя, символ нових надій. Нехай він буде роком нашого визволення. Христос раждається, родиться й Новий рік. Може, переступивши поріг Нового Року, переступимо й рідні пороги і сльозами радості змиємо сліди, що на ньому залишили ворожі чоботи.

Благослови, Всевишній, і Ти наша Заступнице, наші новорічні сподівання!

М. Г.

Сумне Різдво у 1944 році

Хіба ж не диявольська злоба, яка правду перевертає догори дном, що закидає греко-католицькій Церкві в Галичині деяку співпрацю з гітлерівською Німеччиною. Мало хіба народів в Європі, які б стільки понесли жертв від переслідувань німців, як український. Дуже багато потерпіла і греко-католицька Церква, а головно греко-католицьке духовенство. Всі зрештою львов'яни можуть посвідчити, що у найтяжчих львівських ляграх і тюрмах карались невинні українські священики.

Ось що, наприклад, зізнає про переслідування укр. народу старенький священик з Тернопільщини :

— Був недільний ранок, 2. січня 1944 року. Ще було темно, як у моїй кімнаті з'явився мій сімнадцятилітній син і сказав, що СС-и, узбрєні в машинові кріси й гармати, оточили ціле село та зганяють всіх мужчин до шкільного будинку. За хвилину з'явилися в кімнаті два СС-івські старшини з дулами машинових пістоль і наказали, щоб я і мій малолітній син йшли до школи. Я миттю зібрався і, як вели мене, я побачив на подвір'ї, що ведуть і мого слугу, молоденького хлопчину. Шкільні кімнати були переповнені мужчинами села. Ув одній були поляки, у другій українці-старці, а у третій молоді і старші до 40 років, всі українці. Нещасні жертви посідали в шкільні лавки, а дула машинових крісів були звернені в їх сторону.

За якийсь час з'явився старшина СС-ів, викликав мене з лавки і приказав мені перекладати те на українську мову, що він скаже. А саме : За це, що в лісі є „Бандерабандитен”, що нібито вбили кількох фольксдойців, відповідь збірно вся зібрана в школі громада мужчин. Якщо присутні хочуть цієї збірної відповідальности оминати, то нехай видадуть самі 20-тьох таких, що ведуть боротьбу проти німців, тоді всі інші будуть звільнені. — Я повторив це людям, що були в двох залах, бо в міжчасі з третьої залі поляків німці звільнили.

На залах панувала смертельна тиша. Багато шептали молитви. Я сказав до людей : — Мабуть всі згинемо. Збудіть у своїх душах совершенний жаль, я дам прощення всіх гріхів... Я благословив людей і сльози ринули з моїх очей.

Десять хвилин, які офіцер СС-ів дав до надуми, були дійсним пекельним ожиданням.

І ось перед шкільну катедру виступив мій малолітній син і промовив каліченою німецькою мовою : — Пане команданте ! Всі ці люди, що тут є, це спокійні селяни, які нічого проти німців не вчинили. Ті, що проти вас, криються

по лісах і за них мирні люди не можуть відповідати. — Комендант з іронічною усмішкою сказав : — За антинімецькі вчинки відповідають всі збірно. Німецький жовнір за дорогий, щоб він гинув, шукаючи у лісі бандитів.

За хвилину візвав двох жовнірів, які вивели мене, мого сина і вїйта перших і поставили під стіною школи. Напроти на через дорогу стояли мури читальняного будинку. Біля нас поставили двох вартових, а старшина СС-ів сказав до нас : — Ви провідники цього села. Будете оглядати смерть своїх людей, яка відстрашить ваших бандитів під непочитальних вчинків.

Почалась страшна екзакуція... Перед мурами читальні устави́ли чотири машинові скоростріли. Що через кілька хви́лин виво́лікали душегубці по чотири шокращих мужчин і... розстрілювали.

Згинув голова читальні, вїйтів син, два церковні провізри, вчитель, ветлікар — есіх 42 чоловіки. Стіни читальні опливали кров'ю, а під стінами лежала гора трупів в різних позиціях... Деякі вже загинули, а деякі вмїрала серед мук. Хтось почав дзвонити. Збіглися всі жінки з цілого села, плач, зойки, та крик розпуки, здавалося тряс землею і небом мов громовиця, та збішені німаки своїми прусацькими чобітьми та прикладами крісів копали, били людей, куди попало, щоб розігнати товпу. Стогнала земля від людської кривди, шумів помстою ліс...

Набравши ще повні два авта чоловіків живими, душегуби відвезли їх до тюрми до Тернополя. На від'їзнім комендант СС-івського загону, вказуючи на гору трупів, сказав :

— За одного німця згине 100 українців, якщо ще раз повторяться протинімецькі дії, — і я, заікуючись, бо сльози душили горло, мусів це перекласти людям, що вмлївали над трупами сорок двох найкращих синів села.

Сумні були похорони жертв німецького окупанта. Сорок два березові хрести стали у голсвах сорок двох могил, а між ними один високий - високий, понад цвинтарні дерева... Чїясь рука на хресті написала : „ Від лютого німецького наїзника лягли за волю України ! Спїть хлопці, народ помстить Вас ”...

Через кілька днів були Рїздвяні свята. Дівчата зняли в церкві з хоругов вишивки, а вбрали їх чорними хустками. Мабуть не колядували того року. Серед плачів та глибокого смутку пливли молитви за скорий кінець німецькому Іродові.

Подібні масакри відбувались того ж дня в чотирьох селах повіту.

В глибокій долині
Зоря з'явилася...

Лемківська колядка.

Голос малого Ісуса

Сторінка
для Дітей

Р. Маньківська

Подарунок Ісусинові

— Мамусю, ти зробиш мені ялинку? — спитала чотирихлітня Лідочка.

— Зроблю дитинко, відповіла розсіяно мати і додала: — Певно, як ти будеш слухняна і не заважатимеш мамі.

Ця розмова почалася на кухні, де мати готувала обід, а дитина крутилася біля неї.

— А що то є Різдво Христове? — знов слитала дівчинка.

— Це так називається свято. В той день народився Христос, Боженька, що про Нього я тобі розповідала.

Лідочка дуже любила Боженьку...

Завжди молилася перед образами.

— Народився Христос, — поеторила задумано Лідочка, — стже це має бути день Його Народин?

— Так є, — посміхнулася мати, — це день народження Боженьки.

— Тоді треба Йому подарунок зробити.

Мати здивовано поглянула на дитину і нічого не відповіла.

— Який же подарунок ми зробимо Боженьці? — правила далі дівчинка. — Скажи мамо, що Йому подарувати? Мати задумалась.

— Так от: слухай маму, будь чемна, розумна, не капризуй, оце і буде для Нього найкращий подарунок.

— Коли так, сказала Лідочка, — то завжди буду слухняна.

— От і добре! А тепер йди в кімнату і пограйся з ляльками.

В кімнаті Лідочка думала так : „Стільки в мене всяких забавок - іграшок. Якби то можна було подарувати Ісусові, я вибрала б найкращу. Оцього млиночка, наприклад, або паротяг. Ні, ліпше цього літака, він такий гарненький — гуде і махає крилами”.

Дівчинка знову з'явилася на кухні.

— Мамусю ! Я хочу цього літака подарувати Боженці на день Його народин.

— Добре, дитинко, залиши його тут, а сама вертайся до кімнати, не заважай мені.

— Задумано дивилася молода мати на дитячу іграшку.

— Задумано дивилися молода мати на литячу іграшку. Кому б її віддати ? Хіба Петрикові ? В уяві повсталася постать бідного хлопчика, товариша Лідочки. Який би він був радий ! Та не можна, — його мати посварилася з нею і вже кілька місяців вони ворогували.

Другого дня мати вдягнула свою дівчинку і пішла з нею до церкви. Вона молилася, а в уяві стояла її сусідка Франя, з якою вони посварилися. І коли священник проголосив : „Возлюбим друг друга...” з очей Ганни виступили сльози.

**

По обіді Ганна знов стала вдягати Лідочку.

— Мамо, куди ми підемо ?

— До цьоці Франі.

— Мамусю ! — закричала втішена дівчина. — І мені знов можна буде бавитися з Петриком ?

І вона кинулася обіймати і цілувати маму.

Перед дверима сусідки Ганна завагалася намить, не знаючи, як зустріне її Франя. Постукала. Ніхто не відповів. Ганна відчинила двері і переступила поріг.

Франя сиділа біля дитячого ліжка і здивовано глянула на прийшлих. У ліжку ворухнувся хлопчик, що мав темні, запалі очі і виснажене бліде личко.

— Франю ! — промовила Ганна.

— Я не маю грошей ! гостро обізвалася Франя. — Я не можу тобі віддати боргу. Моя дитина тяжко хвора...

Затуливши обличчя руками, вона заплакала. Ганна підійшла до неї.

— Я не по гроші прийшла. Я не знала, що Петрик хворий. Чому ти раніше не сказала мені ?

— Ти правила борг, а я ж не мала з чого віддати. І ми так були посварилися...

— Забудь про те, Франю ! Не треба мені того боргу... Різдво надходить, а ми ж християни... Що з Петриком ?

— Не знаю. Гарячка... Голова болить.

— А лікар був ?

— Та де ! Молока немає за що купити !

Ганна дістала з торбинки гроші.

— Це тобі на лікаря і на все, що треба для хворого.

— Тут багато, а я ж тобі ще тих не віддала...

— Згадуєш знов? Я ж просила забути!

— Прости мені, сестро, за все прикре. За мою недобрість...

— І ти мені прости!

Обидві жінки були так зворушені, що від хвилювання і сліз не могли більше говорити.

— Мамо! — кволим голосом промовив Петрик, — Поглянь, що мені Лідочка подарувала... В руках він тримав літака. Бліде личко хлопчика освітила щаслива усмішка, в очах сяяла невимовна радість. Лідочка сказала:

— У нас буде ялинка. Ти до Різдва видужаєш, будеш зовсім здоровий і прийдеш до нас, правда?

Петрик запитливо глянув на свою маму, а вона промовила:

— Так воно буде, синочку, коли Бог дасть... Дякуючи тьоті Гані, ти матимеш і свою ялиночку.

Ганна поклала на стіл невеличкий пакунок і сказала:

— Це для Петрика, а завтра ми знов прийдемо.

Хлопчик нерішуче простигнув схудлу руку, а Лідочка стала подавати йому пряники і цукерки.

**

— На вулиці Лідочка заклопотано спитала маму:

— Як же тепер буде, мамусю? Я віддала літака Петрикові, а що ж подарую Ісусові?

Мати відповіла:

— Ти подарувала Йому твоє серденько. Це найкращий для Нього подарунок.

Р. К.

**

Хоч поросли травною стіни,
Кропивою стежки.
Воздвигне знов свій край з руїни
Народу труд важкий.

І підуть знов до школи діти,
А косарі на луг.

І знову золотом засвітить
Ясновельможний плуг.

Всміхнеться знов гудок з заводу

І паротягу свист,
А на склепінні небозводу
Заграє світло міст.

І знову сонце день розбудить

Над мирними людьми,
І віддихнуть веселі люди
Знов повними грудьми.

Крива Параня

Розкажу вам як казку, хоч це це не казка, а правда наших днів.

Були собі батько і мати і була в них донечка. Гарненька, рум'яненька, десятилітня донечка. Параня. Одне горе, що вряди-годи... кривуляла на ногу.

Одного разу день був ще на дворі й до першої зірки ще далеко, а мати нав'язала дечого в клунок, батько пхнув ще туди капшук з тютюном. Мати загорнула донечку у свою велику хусту, під хустою скрила добре клунок у дівчинки на грудях та наказала йти в ліс ріща назбирати.

— І хто б тебе не питав, і хто б тебе не стрів, кажи : йду в ліс ріща назбирати, нічим в хаті затопити.

Параня поховала голі рученята під хусту та притиснула клунок до грудей.

— Добре, мамо, назбираю ріща, щоб було чим в хаті натопити, — відповіла Параня, засміялася як срібний дзвіночок і вийшла штигулькаючи з хати.

На дворі мороз. Сонце вже спускається над ліс, спатоньки лягати збирається. Небо синім шовком вкривається. В селі снуються поміж хатами „чубаті дідьки” у сірих косматих шинелях та вигукують на людей.

А Параня то доріжками, то стежками штигуль-штигуль. Сніжок дрібненькимми іскорками скаче по її обличчю, а вона йде та кривуляє, ніхто не неї і не дивиться.

Вийшла за село. Уже ніженька від кривуляння болить. Дивиться довкруги, ніде нікогісінько.

— А якби так бігцем через дядькове поле, через жовтий ярк, через Іванове стернисько а там стежкою просто в ліс, — думає Параня.

Перебігла вона з пів дядькового поля, а там уже видно жовтий ярк, а берегом кущі тернини.

— А може там причаївся „дідько кудлатий чубатий” ?

Далі кривулькає Параня, дивиться, а з ярка виходить сіре чубате опудало. Параня засміялася, їй здавалося, що це копище сіна напроти неї стежкою. Вона спокійно кривуляє далі, а в серденьку молиться Богу, а рученьками притискає сильніше клунок до грудей.

— Куди йдеш ? — забурмотіла копа сіна.

— Йду ріща назбирати, нічим в печі натопити, мама хворі. — відповіла Параня та йде далі спокійно.

— Це не копиця сіна, а дідько чубатий, — подумала Параня і смішно їй стало. А дідько чубатий повернувся, йде поруч з Паранею та загсворює масненько.

— На гуляння в сільбуду не йдеш ? — А може в тебе в хаті Свят-Вечір святкують ? Кажи, не бійся, бубликів дам, шоколяду...

— Сьогодні Свят-Вечір? А я й не знала. Мама хворі, в хаті холодно, батька покликали кудись в село. На гуляння я ще мала, та й крива на ногу. Ваших бубликів не хочу, а шоколяду їжте самі.

— Бач яка. — розлютився дідько та замахнувся нагайкою, але Параня скочила в бік і покотилася мов грудочка в ярком. Спасибі маминій хусті, не потовклася, але тепер на правду кривуляти мусить, скрутила ногу трішки.

Притиснула Параня клунок до себе ще сильніше і поштигулькала ярком-ярком. А на думці в неї: — де дівся дідько чубатий, щоб не підглянув?

Вийшла Параня з ярка на Йванове стернисько, дивиться довкруги, нема нікогісінько. Копиця сіна суне долі дядьковим полем в село.

— Слава Тобі Боже, пішов собі.

Ніжка трохи болить, а мамина хуста заважає, але Параня пустилася бігцем крізь стернисько в ліс.

В лісі ялиці та смереки сніжком притрушені пригорнулися до себе й дрімають у затишку.

То зайчик стрибками підкидає сніг і чатиння, то пташка з гілки на гілку перелетить. Параня перестрибує з горбка на горбок, з яруги в яругу, поміж деревами та корчами. Ліс густішає, сутінки кладуться під ялицями.

— Коби до першої зірки добитися на місце, — думає Параня. Ще один горбок, а там потічок, а там ще горбок і три ялиці вкупі, а внизу камінюка як хата велика, а за цею камінюкою вже...

Насилу добилася. Підійшла нишком до камінюки, увійшла поміж берізки, що змішалися тут з ялицями та смереками, розгорнула куші, відсунула трішки горбок сухого листя і застукала у низенькі деревляні двері.

Тричі стукала і тричі промовляла:

— Храме Божий відчинися.

За третім разом двері порушилися і Параня боком втиснулася до середини.

Храм Божий увесь у килимах та вишитих рушниках. Параня тричі поклонилася перед Господнім престолом і тричі поклала на собі святий хрест.

— Вітаю вас з Празником пан-отче. Христос раждається!

— Славте його! — відповів сивий мов голуб, старенький пан-отець Андрій.

— Мама передали дещо. Батько й мати вітають вас теж з Празником, — защебетала Параня.

— Спасибі їм! Я знав, що ти прийдеш. Я молився Богу, щоб не підглянули, а то цілий день сьогодні гештаються. Як батько-мати? А церква? Стоїть ще?

— Стоїть, але винесли з неї усе і двері на ключ закрили і дзвони забрали. Кажуть кіно построять, в церкві людям на розраду.

— О, Господи! — Прости їм, вони не знають, що творять, — зідхнув отець Андрій важко.

— А батько каже: скарай їх Божа сила! — сказала Параня.

— Молися, дитинко, щоби Господь помилував їх. — Ти втомлена, сядь, відпочинь. Як там батько, мати?

— Батька кличуть кудись кожної днини. Аж почорнів і згорбився від цих мітінгів. Мамуня прокидається хворою, а я... я... крива на ногу.

— Крива на ногу? затрівожився пан-отець.

— Так треба пан — отче, так треба. А дяків Василь глухий, глухий як пень. Вже мені легше кривулькати, як йому прикидатися глухим.

— Пан - отче, шепнула Параня. По півночі люди збираються до вас у храм прийти.

— Тільки обережно, щоб не накликати біди на село.

— Вспіють ще на їхній мітінг, — засміялася Параня.

— О, Господи, Прости їм, прости!

Пан - отець шепотів молитву за грішників, а Параня задрімала. Мабуть снівся їй Свят-Вечір з вертепом і ялинкою і малий Ісусик у яслах сповитий. Всміхалася крізь сон.

Пан - отцеві покотилися сльози по обличчі.

Він дрижачими руками благословив „криву” Параню.

Вона спить солодко.

На дворі чарівне різдв'яне небо. Воно ні сине, ні сіре, ні чорне... воно різдв'яне. А там зірка... одна,... друга... третя...

ПЕРЕПИСКА

Христос Раждається!

Любі діти! Вітаю вас з Празником Різдва Христового. Моліться, просіть Бога, нехай Він прикаже, щоб це вже були останні наші Різдв'яні Свята на чужині.

Тітка Іванка напевно дістане багато - багато листів від українських діточок. Вони напишуть їй усе-усе, і про свою ялинку і про свій вертеп і про зірку і про Різдв'яний концерт і про Свят - Вечір і про Щедрий Вечір.

Вечір перед Богоявлінням, перед Йорданом називається Щедрий Вечір. О, як гарно було колись у Рідному Краю. На Йордан річка замерзла так, що можна було поній, як по твердій дорозі ходити. День перед Богоявлінням йшло кількох чоловіків на річку, рубали льодові криги і ставили з них високий хрест. По боках встромлювали в сніг зелені ялинки. Дівчата прикрашували престіл на березі річки паперовими квітами, вишиваними скатерками та рушниками.

У вечір йшли хлопцїй дївчата щедрївки пїд вїкнами спївати. Ви напевно не знаєте, що таке щедрївки. Це пїсні — коляди на Богоявлїння. Рано на Богоявлїння всї люди йшли до церкви на Службу Божу. Пїсля Служби Божої виходили з церкви процесїєю з коругвами. На передї йшов пан - отець у вишиваних ризах. Всї йшли над рїчку. Тут священик святив воду а люди і дїти молилися побожно і не зважали на мороз. Опїсля люди набирали свяченої води у жбанки, щоб занести у хату.

Пїсля обїду пан - отець ходив по селї, вступав до кожної хати і кропив свяченою водою. Якї це гарні звичаї. Тут на чужинї не маємо цього, тїльки читаємо про них, як про спомин, як про історїю.

Чи знаєте, на яку пам'ятку св. Церква святкує Празник Богоявлїння? Не знаєте? Запитайтеся свого священика.

Дуже тїшуся, що дїти приготували гарні концерти маленьксмусу Ісусовї. В наших школах дїти цїлий мїсяць виучували вїршики та пїсеньки на Рїздво Божої Дитинки. Чи знаєте, що в Шателє і Тамїн є вже українські недїльнї школи? Нехай божественний Ісус щедро поблагословить усї наші дїти, що не жалїють своєї недїлі для вивчення української мови, історїї та географїї Рїдної Землї.

З нагоди Рїздва Христового бажаю вам, щоб ви вчилися пильно й охотно для добра України й на славу Богу.

Усїм тим дїтям, що прислали менї святковї побажання, сердешне Спасибї!

Оставайтесь здоровї!
Христос раждається!

Ваша тїтка Іванка.

Українські школярї в Шателє і Тамїн, складають щирї побажання з нагоди Рїздва Христового тим Високопреподобним Отцям, що видають „Голос Ісуса”, своєму Впр. Отцевї душпастиревї і своїм учителькам.

Школярї в Шателє і Тамїн.

НА „ГОЛОС ІСУСА”

Івась, Славко і Маруся
Три дні майстрували,
Із прутиків і паперу
Зорю збудували.

Із зорею на Свят-Вечір
Йдуть колядувати,
Щоб на „Голос Ісусика”
Грошенят придбати.

І ви батьки і матусі
З нами колядуйте,
Всі кишені вивертайте,
Грошей не шкодуйте.

Діти хочуть на чужині
Свій журналик мати,
Щоби мови не забути,
Рідний Край пізнати.

А журнал коштує гроші,
Папір і друкарка...
Нуте, дядьку і татусю,
Дайте, хоч... долярка.

Під Лелійним Прапором

(Сторінка Братств Божої Матері Неуст. Помочі)

Віце-Провінція Йорктонська ЧНІ

Адм. ч. 8/48

Пр. о. А. Бульс ЧНІ

Намюр, Бельгія.

Йорктон, 16. листопада 1948.

С. І. Х.

Преподобний і Дорогий Отче !

З великою приємністю і піднесенням духа, ми бачимо на терені Бельгії, Франції й інших країв Європи щораз то нові Братства Матері Божої Неустанної Помочі.

Нажаль ці Братства до тепер не мають змоги користати з багатств духовних привілеїв, якими св. Столиця наділила Архібратство Матері Божої Неустанної Помочі, засноване при церкві ОО. Редемптористів у Станиславові, не будучи офіційально агреговані в його члени. Це сталося тому, що Архібратство, себто настоятель монастиря ОО. Редемптористів у Станиславові, одинокий уповноважений рішенням св. Столиці з дня 1. червня 1939 р. агрегувати нові Братства М.Б.Н.П., задля політичного положення й переслідування Церкви в Україні не в силі виконувати своїх обов'язків.

Щоб зарадити однак цьому прикрому положенню, св. Конгрегація для Східних Церков рішила декретом з дня 1. серпня 1948 р. (Прот. ч. 322/29), що всі власті Провідника Архібратства заснованого при церкві ОО. Редемптористів у Станиславові переходять на час теперішнього положення на настоятеля Віце - Провінції нашої в Йорктоні в Канаді.

Силою отже цього рішення св. Столиці ми можемо тепер агрегувати всі нові Братства М.Б.Н.П. по цілому світі в члени нашого Архібратства, заснованого в Станиславові. Але щоб улегшити цілу справу, ми іменуємо Вас, Преподобний Отче, нашим заступником на Європу й даємо Вам усі потрібні власті, щоб агрегувати всі нові Братства М.Б.Н.П. в цій частині світу до нашого Архібратства. Ми певні, що Ваша ревність у поширенні набожності до Пр. Діви Марії й Ваша гаряча любов людських душ причиняться багато до того, що культ і почитання Божої Матері й нашої Небесної Цариці, все готової нам допомогти, запанує всюди між нашими бідними братами, розкиненими сьогодні по Європі.

З гарячим побажанням обильного Божого благословення для нової Вашої праці, остаю

Відданий Вам в І.М.Й.А.

Співбрат і слуга

о. М. Германюк ЧНІ.

О' КОННЕЛЬ — ГЕРОЙ ІРЛЯНДІЇ

Серед завзятого опору, що його мусів проломлювати в англійському Парляменті О' Коннель, провідник незалежницького руху поневолюваного ірляндського народу, накинувся був на того героя один член Парляменту, віроісповіданням англіканець, ось яким визовом : „ Це папіст ! ”

На це відповів О'Коннель рішуче :

— „ Пане, ви хочете мене образити тим визовом — „ папіст ”. Але знайте, що Ви надзвичайно вшанували мене цим словом. Так, я є дійсно папіст і тішуся, що я є ним. Це значить, що я є католик, який признає в Христовій Церкві найвищу видиму владу в особі правного намісника самого Апостола Петра. Те слово „ папіст ” з'їдливо Вами проціджене означає для мене стільки, що завдяки неперерваному рядові Римських Папів моя віра сягає часів Христа Господа. А ви можете лише похвалитися, що ваша віра не дальше сягає, як часів ваших володарів : Генриха VIII, та Єлисавети. — Я є папіст, то значить я признаю найвищою владою в моїй Церкві того та тих, що завсіди боронили прав поневолених народів і мого ірляндського народу !

І ти мій брате, і ти моя сестро, якщо ти бажаєш, щоб твоя віра сягала часів самого Христа Спасителя, якщо ти бажаєш непохитно встоятись на Петровій Скалі серед розгуканих хвиль твого мандрівного життя, що грозять тобі неминучою загладою, якщо ти бажаєш замешкати в твердині, що її не здібні опанувати пекельні сили, які потрясають тепер підвалинам світа, якщо ти бажаєш відчути на собі живу близькість невичерпного джерела сили, яка кріпить твою неміч, спішить з поміччю в твоїх життєвих змаганнях, доповняє твою недостачу, якщо ти бажаєш відчути під своїми ногами трівкий ґрунт посеред твоєї життєвої непевности, яка ставить тебе над беріг непроглядної пропасти, якщо серед темряви та галасу різних погубних кличів бажаєш ти доглянути ясний луч сонця, що просвічує тобі шлях та почути слова життя вічного, що їх колись сам Христос повірив своїй Церкві, то і ти не повстидаєшся наруги, яку може кине на тебе твій сусід, то й ти повинен мати відвагу відповісти на ту наругу так, як відповів своєму противникові О'Коннель, герой ірляндського народу.

о. В. М.

Б. БОРА

СВЯТ-ВЕЧІР

З ким сядуть нині до вечери
Дівчата, матері і вдоеи,
Коли Свят-Вечір стукне в двері
І ясні загорять на небі зорі ?

Хто заспіває нині в хаті ?
Кому бажатимуть батьків уста,
Коли засядуть при столі в кімнаті,
А від зір прийде Мале Дитя.

В якій сім'ї, в котрім селі ?
Не будуть плакати матері ?
За батьком, за дочкою, сином
В розпуці й гореньку страшнім !

Хто буде в ніч оцю радіти
В якій сім'ї, в котрім селі ?
Як будуть пустою глядіти
Місця порожні при столі !

Не відізветься сильним дзвоном
Безжурна, щира коляда...
Зіллеться з синім небосклоном
Тиха молитва і туга...

Місячне намірення Апостольства Молитви : Стійкість у вірі переслідуваних католиків. Місійне намірення : За католицькі школи.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.

Наші відповіді на листи.

1) Від многих **Дорогих** нам **Передплатників і Читачів** прийшли з Різдом Христовим і Новим Роком привіти й побажання для Редакції і Адміністрації нашого місячника. Нам неможливо всім зокрема відповісти, тому на цьому місці складаємо щире подяку та молимо Бога, щоби в біжучому новому році Всім нашим передплатникам і читачам наш місячник був невідступним і дорогим приятелем, а число передплатників зросло до десяти тисяч.

2) **Українка з Таврії**, тепер в Брюсселі. — Віримо Вам. Не журіться і не тратьте надії на Божу псміч. Улюблені Вами книжочки „Голосу Христа Чоловіколюбця” будуть до Вас даліше правильно приходити, хоч немаєте тепер можності за них платити. За Вас передплату покриємо з „пресового фонду”. Лікуйтесь та повертайте скоро до здоровля.

3) **Дроботова Шура**, Голандія. — Майже в кожному номері нашого місячника знайдете список цікавих, добрих і дешевих книжок. **Перегляньте список в Календарі - Альманаху „Голосу Христа Чоловіколюбця” на 1949 Б. Р.** там знайдете поучення як книжки ці дістати. Листа Вашого пересилаємо Впр. О. Генеральному Вікарієві М. Ван де Малє до Голяндії, де вони мають стале місце замешкання. Докладний їх адрес друкується в кожному числі „Голосу” на другій сторінці.

4) **Гложик Микола**, Серен. — На жаль не можемо подати Вам адреси Хмельовської Юстини, бо адреси передплатників нікому не даємо. Ваш лист пішлемо до неї самі, але **раніше треба Вам стати нашим цілорічним передплатником**, а це не важко. **Цілорічна передплата на наш місячник виносить 50 бельгійських франків.** На случай, якщо Ви з Бельгії в цілім році виємігруете, будемо Вам „Голос Христа Чоловіколюбця” посилати рівнож до краю нового Вашого поселення, хочби й за морє. Так робимо для всіх наших передплатників, якщо подадуть свою нову адресу.

5) **Білоусова Наталія**, Меєрен. — Вирівнання заборгованості отримали. Всеж таки нам цікаво знати, **чому не хочете, зглядно неможете залишитись нашою передплатницею, зглядно читачкою. Напишіть.**

6) **Билина Степан**, Серен. — Ваше заборговання за „Голос” виносить лиш 75 бельг. франків. Безплатно висилаємо наш місячник лиш людям хворим і дуже бідним, що не мають переходово спромоги за його платити, а хочуть його читати. Згідно з Вашою заявою з тим числом посилку для Вас спиняємо.

7) **Ільчишин Михайло**, Шпиталь св. Францішка в Ейзден. — В минулому році Ви двократно жертвували на пресовий фонд „Голосу Христа Чоловіколюбця” по 300 бельг. франків. Разом отже кєотою 600 бельгійських франків Ви причинилися до цього, що ми могли завдяки жертвенності таких як Ви людей в минулому році безплатно посилати „Голос Христа Чоловіколюбця” хворим і бідним, що не були в спроможності за його платити, а хотіли читати. За це Вам складаємо на цьому місці щєраз подяку. Вашу карту для Впр. О. Ст. Широого ми вислали за ним до Канади. **Календар** і книжочку „**Ніч у квітках**” пересилаємо Вам як новорічний дарунок Адміністрації і Редакції нашого місячника для взірцевого передплатника, читача й прихильника.

НОВІ КНИЖКИ

Видавництво ОО. Редемптористів в Лювені — Бібліотека Альфонсіяна — розпочало черговий рік своєї діяльності виданням для української еміграції двох цінних книжок. Появилися вже й є в розпродажі :

1) **Календар „Голосу Христа Чоловіколюбця” на 1949 Б. Р.** з цікавими статтями та ілюстраціями з релігійного й народного життя українців в Бельгії і інших краях, непереминаючої вартості. Альманахову частину попереджує чіткий календар після нового й старого стилю, подаючи всі свята після українського й римо католицького обряду, а понадто обширний показчик славянських імен, пасхалії, пости й загальниці. Календар цей повинен знайтися на столі в кожного українця і кожної українки як незаступима настільна книга на цілий рік та пам'ятка з днів побуту на еміграції в Західній Європі. **Ціна цієї книжки для всіх потрібної і доступної — 25 фр.. Хто закупить відразу десять календарів, один дістане даром.** — Спішіть зі зробленням збірних замовлень.

2) Друге переглянене видання книжки **„Ніч у квітках”**. Є це прегарна п'єса на 1 дію у 9 сценах, о. Йосифа Боона, **Ч.Н.І.** Надається для лектури так для старших, як і дітей, а ще краще до представлень. Надається рівнож на пам'ятковий дарунок з днів побуту в Бельгії. Всі українські аматорські театральні гуртки повинні набути цю п'єсу в більшій кількості примірників та влучити до свого репертуару.

Ціна цієї книжочки — 25 франків. При замовленню 10 примірників, один примірник даром.

Спішіться з замовленням.

Маємо вже невеликий запас дуже цінної, а приступної ціною для кожного **Святої Євангелії Господа Нашого Ісуса Христа.** Вона повинна знайтися в руках кожного українця як невідступний дорадник і провідник по світі та в життю. Являється вона перекладом на українську мову тексту св. Євангелії з поданням найконечніших для зрозуміння євангельської науки пояснень. Переклад і пояснення о. Дра Теодозія Галушинського ЧСВВ. **Є це обемиста книжка малого формату. XXIV і 509 сторін...** **Ціна лиш 20 франків**